

ଓଡ଼ିଶା ଏକସମ୍ମୁଖ

ସହରୀ ମଣିଷଙ୍କ ପାଖରେ ସଚେତନତାର ଅଭାବ ବେଶି

ଗାଁଲୋକେ ରାଷ୍ଟ୍ରାକତୃରେ ଏବଂ ଏଣେତେଣେ ମନତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ଦିନେ । ଏବେ ସଚେତନ ହେଲେଣି । ଘରେ ଘରେ ପାଇଖାନା କରଲଣି । ବାହ୍ୟ ମଳତ୍ୟାଗମୁକ୍ତ ଗାଁ ଚାଲିକାରେ ଏବେ ଅନେକ ଗାଁ । ସହରୀ ମଣିଷମାନେ ତ ଅନେକ ଦିନକୁ ଏବାବଦରେ ସଚେତନ । ସେମାନେ ପାଠୁଆ, ଡେଣୁ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ । ପରିମଳ ପ୍ରତି ଅଧିକ ସଚେତନ । ପାଇଖାନା ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଅଭ୍ୟାସ । ଆଜିକାଲି ନୂଆ ଘରଟିଏ କଲେ ପାଇଖାନା ଖର୍ଚ୍ଚ ସବୁଠୁ ଅଧିକ । କିନ୍ତୁ ଆମେ କ’ଣ କହିପାରିବା ସହରୀ ଲୋକମାନେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଲୋକଠାରୁ ସଚେତନ ଅଧିକ ନାହିଁ ? ସାକ୍ଷରତା ହାର ବଢ଼ିଛି ବୋଲି କେମିତି କହିବା ? ଶିକ୍ଷା ମଣିଷକୁ ଭଦ୍ର, ମାର୍ଜିତ କରାଏ । ସମାଜରେ କିଭଳି ବଞ୍ଚିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ତେଜାଜ ଦିଏ । ହେଲେ ପାଠଶାଳା ପଢ଼ି ଯଦି ଆମର ଆଚାର ବ୍ୟବହାରରେ ଶୋଧନ ନହେଲା ସେ ପାଠର ମୂଲ୍ୟ କ’ଣ ? ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷର ବୋଲି କେମିତି କହିପାରିବା ? ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ତ ସହରୀ ମଣିଷଠାରୁ ଅଧିକ ସଚେତନ, ନିରକ୍ଷର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ।

ଆଗକୁ ବିପଦସ୍ୱପ୍ନ ପକ୍ଷରୁ ଯୋଷା କୁକୁର ରଖିବା ଉପରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଜାରି ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଯୋଷା କୁକୁର ରଖିବା ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାନଗର ନିଗମ ପକ୍ଷରୁ ମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଜାରି କରାଯିବ । ଏହାକୁ ପାଳନ ନକଲେ ଜରିମାନା ଗଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି- କୁକୁରକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରାକତୃରେ ମଳତ୍ୟାଗ ନକରାଇବା । ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେଲେ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଜରିମାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିବ । ଏଥିସହିତ କୁକୁରର ପଞ୍ଜୀକରଣ କରାଇବାକୁ ହେବ । ପଞ୍ଜୀକରଣ ଦେୟ ୫ଶହ ଟଙ୍କା ରଖାଯିବ । କୁକୁର ବେକରେ ଚମ୍ପା, ଫିଡା, ଶିବୁଜି ଆଦି ନଥାଇ ବାହାରକୁ ନଆଣିବା, କୁକୁର ନିୟମ ନିୟମ ପରେ ଏଣେତେଣେ ନ ଫିଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନରେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପୋତିବା ଭଳି ନିୟମ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ରହିଛି ।

ଏକଭଳି ନିୟମ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ପୌରପାଳିକାରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ଯେକେହି କହିବେ । ଏବେ ଘରେ ବିଦେଶୀ କୁକୁର ରଖିବା ଏକ ଷ୍ଟାଟସ୍ ସିନ୍ଧୁ ହୋଇଗଲାଣି, ଯାହା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବେଳେ ଅସହ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଡେଣୁ ପ୍ରତିଟି ସହରରେ ଯୋଷା କୁକୁର ରଖିବା ଉପରେ ପୌରପାଳିକାର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ସହିଦ ଏ ଆଜମ ଭଗତ ସିଂ, ଅର୍ଥାତ୍ ସହିଦମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅନନ୍ୟ । ଯାହାଙ୍କୁ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ସହିତ ଭାରତୀୟ ପୁଞ୍ଜିବାଦ ପକ୍ଷରେ ଥିବା ନେତାମାନେ ଭୟ କରୁଥିଲେ । କାରଣ ସେ କହିଥିଲେ- ଆମର ସଂଗଠିତ ସେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁ ରହିଥିବ, ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଶ୍ରମର ଶୋଷଣ ଚାଲୁରହିଥିବ ଏବଂ ଶୋଷକ ଇଂରେଜ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଭାରତୀୟ । ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଭଗତ ସିଂ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ସମାଜର କାମନା କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନ ଅଧିକାର ହେବ । ୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୧ରେ, ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ୭:୨୧ରେ ଭଗତ ସିଂ, ସୁଖଦେବ ଏବଂ ରାଜଗୁରୁ ଘୋଷାନ ଦେଇଥିଲେ- ‘ବିପ୍ଳବ ଦୀର୍ଘକାଳୀ ହେଉ (Long live revolution) । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ-ପୁଞ୍ଜିବାଦ ମୁର୍ଦ୍ଧାବାଦ (Down with imperialism-capitalism)’ର ଘୋଷା । ‘ସାହସର ସହିତ କହିବି ପୁନର୍ବାର ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବି ଇଂରେଜ ପାଇଁ । ଏହିପରି ଆମ ଦେଶର ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱର ଶେଷପର ପାଇଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ଶହାଦ ଭାବରେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଭୂଜିତ ଘୋଷାନ ଦେଇଥିଲେ । ୨୨ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୧ରେ, ଭଗତ ସିଂ

ଫାଶୀ ଆରୋହଣ କରିବାର ଗୋଟିଏ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ, ତାଙ୍କର କିଛି ସାଥୀ ତାଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତରେ ତେଲରୁ ବାହାରକୁ ନେବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ସେ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ- ବଞ୍ଚିବାର ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ପ୍ରାକୃତିକ ଏହା ମଧ୍ୟ ମୋ ଭିତରେ ଅଛି । ମୁଁ ଏହାକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ସର୍ବମୂଳକ ଅଟେ । ମୁଁ କ’ଣ ପାଇବି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅନୁଯାୟୀ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ମୋର ନାମ ଭାରତୀୟ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରତୀକ ପାଲଟିଛି । ଯଦି ମୁଁ ଫାଶୀରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବି, ତେବେ ଏହି ଦୁର୍ବଳତା ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଆସିବ ଏବଂ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରତୀକ କ୍ଷୟ ହୋଇଯିବ କିମ୍ବା ବୋଧହୁଏ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଲୋପ ପାଇପାରେ । ଅନ୍ୟପଟେ, ଯେ ମୁଁ ସାହସର ସହିତ ଏବଂ ହସଖୁସିରେ ଫାଶୀ ଲାଗାଏ, ତାହା ଭାରତୀୟ ମାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ ଏବଂ ସେମାନେ ଆଶା କରିବେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭଗତ ସିଂ ହେବା ଭାବରେ ପାରିବେ । ତାମ ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ନିଜ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ତର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପାଇବ ବୁଝେ ଏହା ଉପରେ ତିକ୍ତା କର ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହି

ସହିଦ ଏ ଆଜମ ଭଗତ ସିଂ

— ଅସିତ ମହାନ୍ତି —

ମହାନ ବିପ୍ଳବୀ ଏହାକୁ କିପରି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲେ, କେବଳ ଦେଶର ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫାଶୀ ଲଗାଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କଲେ, ଯାହାଫଳରେ ଭାରତର ମାତାମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ଯକ୍ଷରେ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ିବାର ଦେଖି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବି ଏବଂ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରତୀକ ଅପମାନିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଗଦର ପାର୍ଟିର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନେତା, ବ୍ରିଟିଶ ଗେଜେଟ୍ ଦମ୍ଭୀ ସର୍ଦ୍ଦାର ସୋହାଏଦ ସିଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଭଗତ ସିଂଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ- ‘ଭଗତ, ତୁମର ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ ତୁମକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ କାହିଁକି ଆସିଲେ ନାହିଁ?’ ସହସ୍ରାଧିକ ଭଗତ ସିଂ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ - ‘ମୋର ରକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶହାଦ ଖୁଦିରାମ ବୋଷ ଏବଂ ସହିଦ କରତାର ସିଂ ସରାଭାଇ ସହିତ ଅଛି ଆମର ରକ୍ତ ସମାନ, ଏହା ସମାନ ମୂଳରୁ ଦେଖା ଦେଇଛି ଏବଂ ସେଠାକୁ ଫେରି ଆସିବ । ଏହା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ, ସେ କିପରି ସହିଦ ଏବଂ ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ସହ

ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସମାନ ରକ୍ତବାନର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନରେ ଲାହୋର ସେଣ୍ଟାଲ ଜେଲରେ ଏକ ଘଟଣା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କିନ୍ତୁ ଅନେକଙ୍କ ପାଇଁ ଅଜଣା । ଜେଲର ମୂଖ୍ୟ ଡାକ୍ତର ସିଂ ଭଗତ ସିଂଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଧାର୍ମିକ ଶାସ୍ତ୍ର ଆଣି ଏହାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଭଗତ ସିଂ ଜଣେ ନାସ୍ତିକ ଏବଂ ତେଣୁ ସେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଭଗତ ସିଂ ମୃତ୍ୟୁପଞ୍ଚର କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ନିଜକୁ ଭଗତ ସିଂଙ୍କୁ ନମନେ ପକାଇବା ଉଚିତ୍ । ଭଗତ ସିଂ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କୋରରେ ହସିଲେ, ‘ଯଦି, ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଶେଷ ମୃତ୍ୟୁରେ, ମୁଁ ‘ପ୍ରଭୁ’ ନାମ ନେଇଥାଏ, ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କହିବେ, ‘ଏହି ଭଗତୀତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେଖ, ସେ ମୋ ଜୀବନରେ ମୋ ନାମ ନେବାକୁ

କେବେ ଭାବି ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ, ଫାଶୀ ଆଡକୁ, ସେ ଭଗତୀତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ସେ ମୋ ନାମକୁ ଆହ୍ୱାନ କରୁଛନ୍ତି । ବହୁତ ଭଲ ହେବ ଯେ ମୁଁ ଏହି ଦୁନିଆକୁ ସେହିଭଳି ଛାଡ଼ିଛି ଯେପରି ମୁଁ ସେଠାରେ ବାସ କରିଥିଲି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କିଛି ଲୋକ ମୋତେ ନାସ୍ତିକ ଭାବରେ ନିଆ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷେ କେହି ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସଯାତ୍ରୀ କିନ୍ତୁ କିଛି ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁତା ଏବଂ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ୍ ଯେହେତୁ ଏହି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ଉପାସନା ଏହି ଦେଶରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ତତ୍ପରତାର ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ୍ କରାଯାଇଛି, ଅନେକେ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ତିକ୍ତାଧାର ସହିତ ପରିଚିତ ନୁହଁନ୍ତି, ଯାହା ଯଦି ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗଭୀର ବିସ୍ମିତ କରିବ ଅଧିକ, ଏହି ଧାରଣା ଏବଂ ତିକ୍ତାଧାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ, ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମହାନ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ତିକ୍ତା ଶିବଦାସ ଗୋଷ୍ଠି କହିଛନ୍ତି, ଆମକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଗୁଣ ଏବଂ ସଫଳତା ସ୍ୱର୍ଗରୁ ପଡ଼େନାହିଁ- ଏଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରାମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ପାଦ । ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିଭା, ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ପ୍ରତିଭା ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ ଏକମତ ନୁହେଁ । ମୋ ମତରେ, ମନୁଷ୍ୟର ଚେତନା ସର୍ବଦା ଜନ୍ମ ଏବଂ ବାସ କରୁଥିବା ପରିବେଶ ସହିତ ପ୍ରତିବାଦ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟରେ ଥାଏ ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷ ପରିବେଶ ସହିତ ଦୃଢ଼ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦରେ ବିକାଶ

ଭେଟିଲେ, ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଦିଏ ଏବଂ ଜ୍ଞାନୀକୁ ଭେଟିଲେ, ତାଙ୍କଠାରୁ ଉପଦେଶ ନିଏ । ବଦଖର୍ଚ୍ଚା ତଥା କୃପଣ ଭଗବାନଙ୍କ ସେବକ ନୁହେଁ । ଦୟାଳୁ ହୁଅ କାହାକୁ ଠକନାହିଁ । ସର୍ବଦା ସଚ୍ଚୋଟ ରହ । ସର୍ବଦା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ରକ୍ଷା କର । କାହାକୁ ପରିହାସ କରନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅ । ଯିଏ ଯାହା କହୁଛି ଭଲ ନ ଲାଗିଲେ ବି ଶୁଣ ଏବଂ ଶୁଣିଯାରିବା ପରେ ତତ୍ପରେ ତାହାରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ । କାହା ପ୍ରତି କହୁ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖ । ମିଥ୍ୟ କହନାହିଁ । କେହି ଅପମାନିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଭାଗ ନାହିଁ । ଅର୍ଥହୀନ ସୁକ୍ତି-ଚର୍ଚ୍ଚା, ଆକାସ ଆଲୋଚନା କରନାହିଁ । କାହାର ଅମଙ୍ଗଳ କାମନା କରନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରା କାହାକୁ ଅପମା ସହେଦ କରନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଗୁପ୍ତଚର ପରି ନକର ରଖନାହିଁ । ଅନ୍ୟକୁ ଗାଳିଗୁଳକ ନକରି ସଫ୍ପରାଗ୍ଣରେ ଚାଲିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦିଅ । ତାହା ହେଲେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ ଓ ସେବକ ବୋଲାଯାଏ ।

ଧବନେଶ୍ୱରରଫା, କଟକ ମୋ. ୯୨୩୮୭୦୨୮୨୫